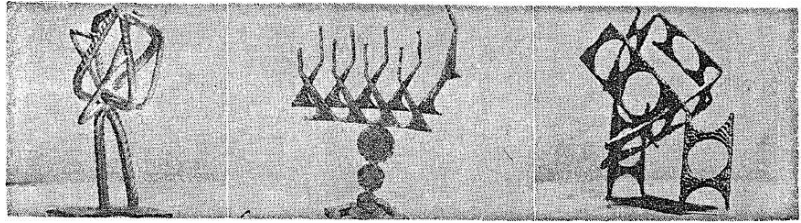

האיש שהחליף את ברזל הנשק בברזל הנוי

מאת נחמך תלמי

מעט לפני היינו מקבלים מנוח פרוסקיטום של נשק חדש לי הגנה אישית, שהנע ארצה ור נמצא למכירה בחנות הנשק שלו — אקדח חדש, תמוזי גוויס מתמר מים, צמר אופקה אולטרה-סונן, מנערי לים מגנטיים, ומתקן לבדיקה מעטפות נשק והשיר יודע מה עוד.

לאחרונה הביא לנו הוואר פרוסקט חדש. במקום כלי נשק נשק נשק ואופקה למיניהם, קישטו אותו הצלומים של ספלי גוי, דמויות אבסטרקטיות עשויות ממתכת, גורסאות שחברו יחד לקישוט חזותי רב דמיון. בשולי הפרוספקט הוא הוסיף בכתב ידו: במאס לי מעסקי בחנון וכלי נשק. הוא פעל לראות את השגנון החדש שלי על התחום: חיים יחזקאלי, ירושלים — מעלה אדומים.

חיים יחזקאלי ירושלים — זה היה מובן ומוכר. אבל התוספת הוה, מעלה אדומים, היתה בחוגת החדש. קמנו ונסענו לירושלים, לראות מדוע נמאס לו מתנשק ואיזה שגנון חדש יש לו לנובר הזה במעלה אדומים.

בטחון, משטרה, נשק

חיים יחזקאלי הוא טיפוס ירושלמי ידוע. פעם היה חבר קיבוץ, שרת ביחידות בטחוניות שונות, היה ענין משטרה ולבסוף הקים חברת פרטית ללקיחות, חברה קטנה וצעומה, שהעסיקה שני עובדים בלבד. אבל מלחמת ששת הימים ומה שקרה אחריה — ההתדרדרות הבטחונית, והאלימות הנאות, הפשיעה המתפשטת ושאר מר"ש ע"ז נכבשו של התקופה — הניקו את המשטרה החדשה והצענו למיניהם של, משרף מוש — חקירות, אבטחה, חנות נשק, מרחף סטוחים וכיוצא באלה — המעסיק מאות עובדים.

ימינו של חיים יחזקאלי היה עמוס נשק, אביוני התגוננות עצמית, ליווי כספים, אבטחת מקומות רגישים נגד גורמים עוינים ופוליטיים. הוא ענה על צרכיו של עולם רווח טורף ועבריינים נועזים, סיפק את צרכיהם של בני אדם המפשישים דרכים ואמצעים להתגוננות, המבקשים נשק להגנה עצמית, מערות אחרות — ואופקה העולם הנסחר קונה חלל בלתי-אנונימי — אקדחים ומגנטיים אלקטרוניים, אמפולות של גז מדמיע, או שמורים חרשים שיאבטחו מגורים, מפעלים, בתי עסק וכספות. חיים יחזקאלי מכיר את כל אלה.

אבל יום אחד נשק את כל הנשק הזה, והשאיר את מפעלו בודד עורר ויצא לחפש את עצמו בביתן העשירי גדול במעלה אדומים. במקום לטווח לקיחות חיים מתחזקם וצופרי אחרים, הוא החל לייצר ספלים שקטים ובלתי מויקים.

כאזור התעשייה של מעלה אדומים

לגבעות המדבריות שבאזור מעלה אדומים, לאחר התשעים הראשונים, יש מראה מיוחד במינו: חן כהירות וברורות הריקע השמימי שלקח צח ורחוק. עד לפני שנים מעטות חגג כאן המדבר. הוה פה קצת דרכים קדומות, אי אלו מאלחים של בדואים רעים, שרידים של מתקנים צבאיים ירדניים — והשאר ישימון מוחלט. היום חוצים את האזור כבישי אספלט חדשים והגבעות הנורמות כוסו במיבנים. תלילות שוריים שם מטש ועולה לישוב מעלה-אדומים. כביש אחד במהירות רבות של אדוות כספית, כביש אחד לאורך הכביש הוה כבר ניטעו עצים והם מלב-משיר ומתפצל לעבר רבעו של אזור התעשייה. פועלים ערבים עובדים בבתי המלאכה והמפעלים לים בירוק מרנין, פועל ערבי משקה אותם. חוץ מישנו מקום מפעיל, מארגן, מספק, אחרים עושים את העבודה השחורה. מעלה אדומים אינו יוצא מן הכלל בחתום זה.

וכן אתה בא ונכנס לאחד מרבעו של אזור התעשייה, חולף ליד בית-מלאכה המייצר פועלות ערבות מיוחדות, במפעלים הסמוכים תמונת המצב אינה שונה, נשף העבודות דומה. חוצה תבניתם כתוב, אחרי, והו בית עורף מתחיש של חיים יחזקאלי, בתוכו הרבה ממתכת אבסטרקטיים למיניהם. חיים יחזקאלי וישלוט פועלו היחידים עושים כאן, אמנות. חלקה — לייצוא.

מה לאיש האקדמי והאבטחה התקפיות החשאיות ולפסלים סביבתיים?

גרוטאות לעיצוב נוי

זה החלל לגמרי במקרה. — איך חיים יחזקאלי, סניח העיזה את ידית ההלחמה, מרים

חאמן חיים יחזקאלי ויצירותיו (למעלה) (טילומים: אמג סקסטו)

את סמכת המנן מפרצו ומנשק אחרי סיגוריה — בחיים שלי. — הוא אומר, לאחר ששלח אש בסגוריה — בחיים שלי לא הלכתי שיום אחד אפנה לעסק בשטח אמנותי כלשהו. זה החליל מחבת שלי. הוא למדתי כחוג יצירתי וחיפשה גריטאות עופרת, כחומר גלם לעבודותי. עוזרי לה לחפש את העופרת. הסתכלתי כיצד היא מחיבת את חומר הוה. צרף לו צורות חדשות, מעינות. ההשתלבות הוה על החומר, האשש רוחות הבלתי מובנות כמעט לעצב מנגו דברים המתחברים על-ידי הדמיון — כל אלה כבשו אותי עד מהרה בעצמי עצמי עוסק בעניין זה בהחלחלות בלתי רגילה. הכחבי עופרת, יצקתי במנה צורות החלחלי לחוש חדות יצירת, שכמה לא ידעתי מעודי. מעופרת עברתי לברזל. במקום להתיר ולצור צורות מראשית, השתמשתי בגרוטאות, שבשרים, וזכרתי וציטיתי אותם במלחמה. מחסן הבית שלי התמלא וילך. יצירתי לעצמי. כצאתי בניסוק הוה התפרקות נפלאה מכל שצח המוח היצירות שניטוטי

הבטחונים. זה היה לגבי נקיו ראש וצמח. הכנסתי כמה מעבודותי הגמורות הביתה. האשה עורדה אותי. חברים שראו והתפעלו שאלו: אתה ופסלים, מה פתאום? הבאתי כמה עבודות ל- משרד. עובדים ולקוחות הסתכלו, בתנו, שאלו מי עשה את זה. אמרתי להם: אני. צחקו לא האמינו. זה באמת לא הלך יחד עם החדמות שלי. ידיתה אתה, בעלת גלריה, באת לראות, לקחה כמה מן העבודות והציגה אותן. אנשים חתלו מתעניינים כמה שאני עושה. מישהו שער- סק בחתום אמנותי, אמר לי: תשבע, זה לגמרי לא רע. מדוע אתה מחביא את כל היצירות הללו במחסן שלך? מדוע שלא תעשה תערוכה? החברתי לו שהעבודות שלי לא הגיעו עד כדי כך. שכל מה שעשיתי להנאתי האישית, בלי שום פרטנויות פוזתי שאם אציג את הדברים יתחילו לשאול אותי מה אני רוצה להגיד, החברתי לו שהעבודות שלי לא הגיעו עד כדי כך. שאלות שאין לי עילתן תשובה. אבל העניינים התגלגלו כמו מאליהם. אנשים באו, שאלו אם אצטרף לקנות. התמכרתי לעשייה הזאת יותר ויותר. יום אחד, כשהייתי בחייל לרגל מעסקים שלי, ראה איזה גוי תצלומים מעבודתי. שאל אותי מי עשה את זה. אמרתי לי: אני. טובן להיות הסוכן שלך, אבר, שיהל עבודות. כך שאני רוצה לעשות הייתי צריך לישט גדול יותר. ואז שכתתי לי את הביתן הוה במעלה אדומים, הבאתי שלושת פועלים ושקעתי לתוך העסק הזה. כאן אני נוחן דרוו לנכתי. לראן אני מבאי שיידי ברזל עששיליים מבתי-חרושה ומלאכה ובונה מהם ספלינו גוי ומכתי.

ערב יוד על המדבר. מחזרות אוו נולקת על גבעות מעלה-אדומים. ליד הכביש הראשי מריעות סיעות של פועלים ערבים, שסיימו יום עבודתם ומתחילים להשחק לישוביהם. בשייבה שבטבור הישוב שוקדים אמריקים על תלמוד והמלית שיחם בוקעת מבעד לחלונות. כתי המלאכה מוגפים כבר ברובם. רק ב,אחוד עדיין דולקים כל האורות. חיים יחזקאלי נשאר שם לבדו. פועלי כבר הלכו.

הרבה פעמים אני נשאר כאן עד שעת ערב מאוחרת. — הוא אומר — אין לך מושג כמה קשה לי לוינחן מעבודה הוה. הפכתי להיות כסור לברזלים האלה.